

Palvelujärjestelmän uudistus - R4 erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan uudistus

Ahall 07.04.2025 § 141
1095/00.01.02.00/2025

Valmistelija(t)	Jari Saarinen, puh 044 718 6301, jari.saarinen(at)pshyvintialue.fi; Leila Pekkanen, puh. 040 830 2789, leila.pekkanen(at)pshyvintialue.fi
Päätös	Merkitään pöytäkirjaan, että: - Kati Hynninen ja Minna Reijonen ilmoittivat olevansa esteellisiä (HL 28.1. kohta 5) ja poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 10.57 - 11.33 - Leila Pekkanen oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan klo 10.57 - 11.33 Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää merkitä vaikutusten arviointiraportin, henkilöstökyselyn sekä asukas- ja sidosryhmäkyselyn tulokset tiedoksi.
Ennakkovaikutusten arviointi	-
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 36
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: - R4 vaikutustenarviointi - R4 henkilöstökyselyn tulokset - R4 asukas- ja sidosryhmäkyselyn tulokset
Valmistelu	Vaikutusten arviointi Erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan palvelujärjestelmän uudistusta (R4) koskeva vaikutusten arviointi on osa osallisuuskokonaisuutta, johon kuuluvat sidosryhmien lausunnot, vaikuttamistoimielinten lausunnot, kyselyt ja asukastilaisuudet. Laajat erillisraportit on koottu seuraavasti: • Henkilöstökysely, erillisraportti • Asukas- ja sidosryhmätulokset, erillisraportti • Vaikutusten arviointi, valmistelutyöryhmien näkemys uudistuksen vaikutuksista, erillisraportti

Vaikutusten arviointi – raportti pitää sisällään lapsivaikutusten arvioinnin, johon on osallistunut valmistelutyöryhmien lisäksi HYTE-osallisuuspalveluyksikön asiantuntijat.

Uudistuksen vaikutuksia on arvioitu lisäksi asukas- ja asiakasnäkökulmasta, henkilöstövaikutusten näkökulmasta, talouden sekä riskiarvioinnin näkökulmasta. Lyhyt yhteenveto on myös vaikutuksista yhdyskuntarakenteeseen, työllisyyteen ja työelämään sekä alueen elinvoimaan.

Sidosryhmien omat näkemykset ovat erillisraporttina.

Ahall 10.02.2025 § 44

Valmistelija(t)	Jari Saarinen, puh 044 718 6301, jari.saarinen(at)pshyvintialue.fi;
Päätös	Merkitään pöytäkirjaan, että: - Kati Åhman ilmoitti olevansa esteellinen (Hall § 28 kohta 5) ja poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 15.48- 15.57 - Minna Reijonen ilmoitti olevansa esteellinen (Hall § 28 kohta 5) ja poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 15.48 - 15.57 - Pekka Pollari oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan klo 15.48 - 15.57 - Marko Korhosen poissaollessa Jari Saarinen toimi asian esittelijänä. Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää: 1) merkitä erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan uudistuksen (R4) luonnoksen (liite 1), Pohjois-Savon hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan toiminnan ja tehokkuuden arvioinnin loppuraportin Nordic Healthcare Group (liite 2) ja valmistelutilanteen tiedoksi 2) käynnistää sidosryhmien osallistamisen, jossa kuullaan kevään aikana mm. henkilöstöä, alueen asukkaita, yrityksiä ja yhdistyksiä 3) lähettää luonnoksen lausunnoille hyvinvointialueen lautakuntiin, jaostoihin sekä lakisääteisiin ja vapaaehtoihin vaikuttamistoimielimiin sekä aluevaltuustoryhmille ja Pohjois-Savon kuntiin ja Pohjois-Savon liittoon.

Ennakkovaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi tehdään vaikuttamis- ja osallistamiskierroksen jälkeen, kun lopullinen esitys annetaan aluehallituksen kautta aluevaltuustolle päätettäväksi.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 36

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan uudistuksen (R4) luonnos
- Pohjois-Savon hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan toiminnan ja tehokkuuden arvioinnin loppuraportti Nordic Healthcare Group (NHG)

Valmistelu

Pohjois-Savon hyvinvointialue rakentui yhdistämällä aiemman kuntapohjaisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäjien toiminta. Hyvinvointialueen toiminnassa integroituu sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi aina erityisen vaativista palveluista perustason palveluihin.

Hyvinvointialueen käynnistymisvaiheessa alkuvuodesta 2023 keskityttiin varmistamaan turvallinen siirtymä uuteen organisaation. Hyvinvointialueen käynnistymisen jälkeen on ollut aika aloittaa palvelujärjestelmän kokonaisuudistus. Uuden järjestelmän tuomat mahdollisuudet kehittää ja uudistaa toimintaa on hyödynnettävä täysimääräisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä haastaa voimakkaasti henkilöstön saatavuuden ongelmat, väestön ikääntymisestä johtuva palvelutarpeen kasvu ja kustannustason nousu. Toiminnan uudistaminen on välttämätöntä, jotta voimme rakentaa taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävästi palvelujärjestelmän. Palvelujärjestelmän kokonaisuudistus koskee kaikkia hyvinvointialueen palveluita ja toimialoja.

Hyvinvointialueuudistus mahdollistaa sote-palvelujärjestelmän uudistamisen asiakaslähtöisesti ja peruspalveluita vahvistaen hyödyntäen integroitunutta järjestelmää.

Palvelujärjestelmän uudistamisohjelmassa valmistellaan viisi kokonaisuudistusta:

- R1. Vastaanottotoiminnan ja alueellisen erikoissairaanhoidon sekä aikuissosiaalityön uudistus
- R2. Osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden uudistus
- R3. Perhe- ja vammaispalveluiden uudistus
- R4. Erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan uudistus
- R5. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistus

Uudistusten valmistelua tukee muun muassa seuraavat läpileikkaavat toimenpiteet:

- Digitaalisten palveluiden uudistaminen (strategisen ohjelma, Ahall 02.10.2023 § 304)
- Kiinteistöselvitys ja toimitilaverkko
- Hallinto ja tukipalvelut (strategisen ohjelma; Ahall 05.06.2023 § 187)
- Henkilöstövoimavarojen kehittäminen ja vahvistaminen (strategisen ohjelma, Ahall 05.06.2023 § 186)

Uudistusten valmistelua ohjaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen sote-palvelustrategia (Avalt 19.06.2023 § 34) ja tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma (Ahall 01.11.2023 § 366). Sote-palvelustrategian ja tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisesti palvelujärjestelmän ja -verkon uudistaminen aloitettiin syksyllä 2023. R4-uudistuksen viranhaltijavalmistelu tehtiin ohjausryhmän asettamissa työryhmissä, joissa palvelutoimialalla oli keskeinen rooli. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimi Jari Saarinen. Hyvinvointialueen johtoryhmä johtaa työskentelyä.

Koko palvelujärjestelmän uudistamisohjelmalla pyritään kokonaisuudessaan saavuttamaan n. 50 M€ vuotuinen kustannusvaikutus (Ahall 19.06.2024 § 218), joka toteutuessaan tasapainottaisi hyvinvointialueen taloutta merkittävästi.

Erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan uudistuksen keskeiset sisällöt

Erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan uudistuksen taustalla on hyvinvointialueen uuden organisaation integraatio-mahdollisuuksien hyödyntäminen, talouden reunaehdot sekä henkilöstön saatavuus. Uudistuksessa vahvistetaan erikoissairaanhoidon tukea perusterveydenhuoltoon, tehostetaan läpi erityispalveluiden henkilöstövoimavaran käyttöä, vahvistetaan omaa tuotantoa ja vähennetään siten ostopalveluita, uudistetaan organisaatio- ja johtamisrakenteita uudistuvan toiminnan edellyttämällä tavalla sekä parannetaan tilatehokkuutta lisäämällä palvelutuotannon ja hallinnon tilojen yhteiskäyttöä sekä tiivistämällä tuotannon tilankäyttöä. Uudistuksen yhtenä perustana on sähköisten palveluiden lisääminen ja sitä toteutetaan siten, että digitaalinen asiointi ja etävastaanotot lisääntyvät kaikissa hoitoprosessin vaiheissa. Palveluita tullaan yhteensovittamaan moniammatillisella ja monialaisella työskentelyllä, toimintamalleja kehittämällä ja henkilöstön yhteiskäytöllä.

Osa-alueittain painotettuna avoterveydenhuollon poliklinikkatoiminnan uudistuksessa tavoitteena on

poliklinikkaprosessi, jossa potilas hoidetaan nykyistä sujuvammin. Leikkaustoiminnan ja invasiivisten toimenpiteiden uudistuksessa tavoitteena on viiveetön, sujuva ja lyhytjälkihoitoiseen kirurgiaan painottuva toimintamalli erikoisaloittain suunniteltuna. Päivystystoiminnan uudistuksessa tarkastellaan päivystysaikaista palveluntuotantoa kiirevastaanotto- ja päivystystoiminnan osalta nykyistä enemmän kokonaisuutena sekä toiminnallisesti että alueellisesti. Integroidun uuden opetusvastaanotto-toiminnan laajentumisen keskeisenä tavoitteena on monialaisen koulutuksen ja opetuksen vahvistaminen, koulutus- ja harjoittelupaikkojen lisääminen, perusterveydenhuollon osaamisen vahvistaminen sekä monipuolinen ja turvallinen oppimis- ja palveluympäristö eri alojen opiskelijoille. Opetusvastaanotoilla vaikutetaan palveluiden saatavuuteen erityisesti perusterveydenhuollossa, mutta erikoissairaanhoidon fyysisesti läheisellä tuella.